

ΕΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Ἐκδιδόμενον τὴν πρώτην καὶ δεκάτην ἑκτὴν ἐκάστου μηνός,

ὑπὸ

Ἀλεξάνδρου Γ. Σκαλίδου.

ΤΙΜΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΠΡΟΗΛΗΡΩΤΕΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ἐν Ἑλλάδι	δραχ. 10.
Ἐν Τουρκίᾳ	φράγ. 16.
Ἐν Μολδοβλαχίᾳ	φλωρ. 2.

Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦνται τὴν 1 Ὀκτωβρίου καὶ λήγουσι τὴν 30 Σεπτεμβρίου.

ΑΘΗΝΗΣΙ.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΑΓΓ. ΚΑΝΑΡΙΩΤΟΥ.

ΟΔΟΣ ΧΡΥΣΟΣΠΗΛΛΙΩΤΙΣΣΗΣ,
ΑΡΙΘ. 14.

1868.

ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΕΒΡΕΩΝΙΣΜΟΥ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΥΡΩΜ Δ. ΦΥΛΑ Δ. 98.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 16 Ὀκτωβρίου 1868.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἀνάγκη θρησκευτικῆς καὶ θρητικῆς μεταρρυθμίσεως ἐν τῇ δυτικῇ ἐκκλησίᾳ. — Ὁ βασιλεὺς τῶν μετὰ-
λων. — Ὁ κροάκος καὶ ὁ κλεπτης. — Ὁφείλεια τῶν
πληθῶν. — Ἢ ἐν τῷ σκότει προσευχή. — Ποιησις. —
τὸ ἄνθος τῆς αἰσεθ.

ΑΝΑΓΚΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΚΤΙΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΕΝ Τῇ ΔΥΤΙΚῇ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

(ἐκ τοῦ Ἀγγλικού).

I

Ἀφ' οὗτου αἱ προσπάθειαι θρησκευτικῆς μεταρρυθμίσεως τῶν συνόδων τῆς Κωνσταντίνης καὶ τῆς Βῆλης ἀπέτυχον καθ' ὀλοκλήριον, ἢ ἀνηθικότες καὶ ἢ ἀμάθεια προώδευον γιγαντιαίως ἐν τῷ μέσῳ τῶν μοναχῶν καὶ τοῦ κοσμικοῦ ἱερατείου. Ὀλίγιστοι εὐσεβεῖς ἐκκλησιαστικοὶ διαμνηστέροντο παλαιότες κατὰ τοιαύτας παρακμῆς· ἀλλὰ τοιαῦται διαμνηστέρες ἀπεθάνον σχεδὸν παντὴ ἀιωρεταί· καὶ ἐκεῖνοι, οἵτινες ὄφειλον νὰ ἦναι τὰ πρότυπα τῆς ἀρετῆς, ἀπ' ἐναντίας παρεῖχον σωρείαν ἐλαττωμάτων.

Εἰς τὴν Ρώμην κατὰ τὸ 1487 ἦσαν 370 μοναστήρια — εἰς τὴν Φλωρεντίαν 156 — εἰς δὲ τὴν Ἀγγλίαν ἐν τῷ διαστήματι 133 ἐτῶν συνεστήθησαν ἄλλα 575 ἐκτὸς τῶν προὑπαρχόντων. — Ἢ γεωργία καὶ τὰ γράμματα ἐγκατελείθησαν καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν Βενεδικτίνων. — Οἱ ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις πολύτιμοι κώδικες ἦσαν ἢ τροπὴ τῶν σχολῶν — καὶ

ἢ ὀκνηρία καὶ ἢ ἀμάθεια ἐπεκράτουν ταύτοχρονως εἰς τὰ μοναστήρια. — Πολλάκις τὰ ἐλαττώματα καὶ αἱ ἀταξίαι προώδευον ἐπὶ τοσούτον, ὥστε ἡ ἀρχὴ ὄφειλε νὰ ἐπεμβάινη μεταχειριζομένη τὴν βίαν ὅπως ἐπαναφέρη τὴν τάξιν. — Εἰς τὰ μοναστήρια τῶν γυναικῶν, αἵτινες ἦσαν βυθισμέναι εἰς τὴν μεγίστην διαφθοράν, δὲν ἦτο σπάνιον νὰ βλέπη τις τὰς καλογραφίας ἐνκντιουμένας ἀναφανδὸν εἰς τοὺς ἐπισκεπτομένους αὐτά. Ὅσον δὲ ἀφῆρᾷ τοὺς ἐπαίτας καλογράφους, οἵτινες ὑπήκουον μόνον εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ πάπα, διέτρεχον αὐτοὶ σωρηδὸν τὰς ἐπαρχίας, συνωδευόμενοι ἀπὸ πλῆθος μουσικῶν οἵτινες συνεμερίζοντο τὰς ἐξοχικὰς ἐλευθερίας εἰσχωροῦντες εἰς ὅλας τὰς οἰκίας ὅπου διένεμον συγχωροχάρτια. Ποῖος χωρικός ἠδύνατο νὰ ἀντιτείνῃ τι κατὰ τοσούτον καλογράφων, καθ' ὃν καιρὸν ἢ ἐλαττωτέρη κατηγορία ἐπὶ μαγείᾳ ἢ ἐπὶ αἰρέσει ἠδύνατο νὰ τὸν σύρῃ εἰς τὰς βασάνους; Τοιαύτη δὲ ἦτο ἐπὶ τέλους ἢ ὑπόληψις τῶν ὥστε σχεδὸν εἰς ὅλας τὰς ἀναθίκους γελοιογραφίας, τὰς ὁποίας ἡ ἰσλασία ἐκείνης τῆς ἐποχῆς ἐπέτρεπε πάντοτε, ἢ εἰκὼν καλογράφου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον προτείλκε τὴν προσοχὴν. Περὶ δὲ τοῦ κοσμικοῦ ἱερατείου σχεδὸν ὅλοι οἱ ἱερεῖς ἦσαν νυμφευμένοι εἰ καὶ ἀπηγορεύετο ἐκκλησιαστικῶς, καὶ ὁ σοφὸς Ἐράσμιοι ἀναφέρει ὅτι εἰς Γερμανίαν ἐλάμ-

Εχον τὴν ἀδειαν ἀποτίοντες φόρον τινὰ εἰς τὸν ἐπίσκοπον. Ἐκτὸς τούτου οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ἐσύχναζον τὰ καπηλεῖα, τὰ καταγῶγια τῆς διαθορᾶς καὶ τοὺς χοροὺς—ἐκύβευον καὶ ἐπεσφράγιζον ταῦτα πάντα με ἀναισχύντους ἐριδας. Οἱ μετριώτεροι δελεαζόμενοι ὑπὸ τῆς ὑπερβολικῆς εὐημερίας καὶ τοῦ πλούτου εἰς βίον καθ' ὄλου κοσμικόν, περιεφρόνουν τὰ γράμματα «ὡς ἀνωφελῆ,» τὰς ἀγίας Γραφὰς ὡς «πλήρεις ἀκαρθῶν καὶ δηλητηρίων,» τὰς ἀρχαίας γλώσσας (τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Ἑβραϊκὴν) «ὡς κατ' εὐθείαν φερούσας εἰς τὰς αἰρέσεις,» καὶ πολλάκις ὠμίλουν εἰς τοὺς ἀκροατὰς των περὶ θαυμασιῶν διηγημάτων καὶ τετριμμένων προσωπικότητων αἵτινες ἦσαν παιδαριώδεις καὶ ἐνίοτε ἄτιμοι.

Οἱ Πάπαι τῆς ἀθλίας ταύτης ἐποχῆς κατεγίνοντο εἰς πᾶν ἄλλο ἢ τὴν βελτιώσιν τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς πειθαρχίας. Περί μὲν τοῦ Ἀλεξάνδρου Γ', μέλους τῆς ἐστιγματισμένης οἰκογενείας «Βοργία,» ἀνεφέροντο φρικώδεις πράξεις ἀναιδείας, φόνου, ἀπιστίας καὶ προδοσίας· περὶ δὲ τοῦ Ἰουλίου Β', πολεμικὰ ἐπιχειρήματα καὶ φιλοδοξία πρόσκαιρος πλήρης τῆς χολῆς τῶν ἀκρατεστέρων παθῶν. — Ἡ ἀπληστία τῆς Ῥωμαϊκῆς αὐλῆς κατήντησε παροιμιώδης — καὶ εἰς τὰς δικαιοτάτας ὑποθέσεις δὲν ἠδύνατό τις νὰ παρουσιασθῆ εἰς τὴν γραμματεῖαν τοῦ Πάπα εἰμὴ με χεῖρας πλήρεις θησαυρῶν. — Ὅλα τὰ κακὰ ἐπήγαζον σχεδὸν ἀπὸ τοὺς κατέχοντας τὰ ὑψηλὰ ὑπουργήματα — πάπαι, οἵτινες ἠγόρασαν τὴν Ἔδραν, οὐδένα ἐλεγχοῦν ἠσθάνοντο πωλοῦντες τὰς ὑψηλοτέρας θέσεις τῆς ἱεραρχίας εἰς ἀνθρώπους καθ' ὄλου ἀναξίους διατεθειμένους οὕτω νὰ πράττωσι πρὸς ἄλλους ὅ,τι ὁ Πάπας ἐπραξε πρὸς αὐτούς. Ἐντεῦθεν πολλὰ μίση καὶ ἐμπαιγμοί, ἐντεῦθεν περιφρόνησις πρὸς τὴν θεολογίαν, καὶ προτίμησις πρὸς τὴν θύραθεν παιδείαν.

Ἄτων ὁ Γ', γόνος Δορδάνου τῶν Μεδίκων, ὅστις διὰ τῆς καλῆς ὑπολήψεως τοῦ ἡξιώθη τοῦ ἀξιώματος Καρδινάλιου παιδιόθεν, ἀνεγνώρισε τὸ μέγα κακὸν καὶ ὤφειλε νὰ προσπαθῆσι πάντα τὰ πρὸς θεραπείαν. Ἄλλ' ἐφαίνετο ὅτι οἱ λαοὶ ὑπετάσσοντο εὐκολώτερον ἢ ἄλλοτε εἰς

τὴν Ἁγίαν Ἔδραν — αἱ δὲ προφανέστεραι καταχρήσεις τῆς Ῥωμαϊκῆς αὐλῆς ἔπρεπε νὰ τοὺς διεγείρωσι· πλὴν, ἡ οἰκογένεια τῶν Μεδίκων ἠγάπα τὴν εἰρήνην, τὰς ὠραίας τέχνας καὶ βίον ἐνδοξὸν συνάμα δὲ καὶ μεγαλοπρεπῆ. Περικυκλούμενος ὑπὸ τῶν πλέον διακεκριμένων ἀνδρῶν τῆς ἐποχῆς του: τοῦ Βραμάντου, τοῦ Μιχαηλαγγέλου, τοῦ Ῥαφαήλου, καὶ τοῦ Λεονάρδου Βίνκη, οἵτινες τῷ ᾠκοδόμουν καὶ τῷ ἐκόσμουν τὴν μεγαλοπρεπῆ ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Πέτρου καὶ τὰ Βατικανὰ ἀνάκτορα, πρὸς δὲ τοῦ φίλου του Ἀρίστου, συγγραφῆς τοῦ περιφήμου ποιήματος «Ὁρλάνδος ὁ μαινόμενος,» Ἄτων ὁ Γ' διετήρει Ἰταλοῦς αὐτοσχεδιαστὰς καὶ συγγραφεῖς τραγωδιῶν καὶ κωμωδιῶν μιμούμενους τὰς ἀρχαίας, — ἐμισθοδοτεῖ πεπαιδευμένους πρὸς συλλογὴν ἀρχαίων χειρογράφων, καὶ ἀριστουργημάτων τῆς τέχνης τοῦ Λαοκόοντος, καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Belvedere — περιετοιχίζετο ὑπὸ μουσικῶν, ποιητῶν, γλυπτῶν, ζωγράφων, ἐνὶ λόγῳ ὑφ' ὅλης τῆς πομπῆς τῆς ἀρμοζούσης εἰς τὴν λαμπροτέραν αὐλὴν, καὶ ἡξιώθη νὰ ἐπονομάσῃ ταύτην τὴν ἀξιωματικὴν ἐποχὴν τοῦ Ἰταλικῆς πολιτισμοῦ «αἰὼνα τοῦ Ἀέοντος Γ'». Ἀλλ' αὕτη ἡ παλιγγενεσία τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν γραμμάτων, ἣτις ἀκολούθως ἐστράφη καθ' ὀλοκληρίαν πρὸς τὴν ἠθικὴν καὶ θρησκευτικὴν πρόοδον, κατ' ἀρχὰς δὲν ἦτο ἄλλο εἰμὴ βαθεῖα περιφρόνησις εἰς τὴν Χριστιανικὴν φιλολογίαν καὶ κατὰ τῶν δογμάτων τῆς Ἐκκλησίας.

Οἱ «Κικερωνισταί,» δηλ. τετορνευμένοι φιλόλογοι, οἵτινες διῆχρρίζοντο ὅτι ὠμίλουν τὰ Λατινικὰ ὡς ἄλλοι Κικέρωνες καὶ Βιργίλιοι, ἀπεστρέφοντο τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἀγίας Γραφῆς. Πολλάκις οἱ Καρδινάλιοι καὶ οἱ λόγιοι ἱεράρχαι ἠστείουόντο με τὰς θεσμοθεσίας τῆς Δυτικῆς ἐκκλησίας καὶ με τινὰς περικοπὰς τῆς Βίβλου· οἱ δὲ ἱερεῖς ἐπρόφερον βλασφημίας ἐπὶ τῆς προτιθεμένης θυσίας, καθ' ὃν καιρὸν ἐξετέλουν τὴν λειτουργίαν. Ὅταν συνεζήτουν περὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς, πολλοὶ περιέπαιζον ἀναφανδὸν τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τοὺς ἀποστόλους, ὥστε ἐφαίνετο ὅτι ἡ κοινωνία ἐμελλε καὶ πάλιν νὰ γίνῃ ἕρμαιον τῆς εἰδωλολατρίας. Ἀνήθικοι ζωγραφίαι ἐκόσμουν τοὺς τοίχους

τῶν Βατικανῶν ἀνακτόρων, καὶ κυνικοὶ ποιεῖται, ὡς ὁ «Ἀρετίνος,» ἐτιμῶντο ὑπὸ τῆς αὐλῆς τοῦ ἀσυνειδήτου ποντίφηκος. Ἐπὶ τέλους, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ καρδινάλιου Βελαρμίνου, ἐνὸς τῶν μεγαλειτέρων ἱεροδιδασκάλων τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐκκλησίας περὶ τὰ τέλη τῆς δεκάτης ἑκτῆς ἑκατονταετηρίδος, «τινὰ ἔπη πρὸ τοῦ Λουθήρου καὶ τοῦ Κελβίνου δὲν ὑπῆρχον κατὰ τὴν μαρτυρίαν ὅλων τῶν συγχρόνων συγγραφέων μῆτε αὐστηρότης εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ δικαστήρια, μῆτε πειθαρχία εἰς τὰ ἴθη τοῦ ἱερατείου, οὔτε γνῶσις τῆς θεολογίας, οὔτε σέβας πρὸς τὰ θεία, ἐνὶ λόγῳ δὲν ὑπῆρχε πλέον ὀρησκεία.»

Αὕτη ἡ ἀπιστία τῶν λογίων δὲν εἶχεν ἐκὼς εἰςδύσει τὸν ὄχλον, ὅστις ὅμως κατεκαίετο ὑπὸ ὀλεθρίας δεισιδαιμονίας. Κατ' αὐτὸν ὄλη ἡ ὀρησκεία συνίστατο εἰς ἐξωτερικὰς τελετὰς καὶ εἰς ἐορτὰς διακοπούσας ἀκαταπαύστως τὰς καθημερινὰς ἐργασίας καὶ ἀπορροφούσας πολὺν καιρὸν. Πιθμοῦντο ἐτησίως 33 μεγάλαι ἐορταὶ (ἐξ ὧν αἱ πλεῖσται διήρουν τρεῖς ἡμέρας) καὶ 47 μικρότεραι, ἐκτὸς τῶν κυριακῶν καὶ τῶν ἄλλων ἐορτῶν, αἵτινες ἦσαν ἰδιαιτέραι εἰς ἕκαστον μέρος. Ἄντι τῆς ἐποικοδομητικῆς πίστεως πρὸς τὸν τέλειον καὶ μοναδικὸν ἱλασμόν διὰ τῶν παθῶν τοῦ Σωτῆρος, ἐπίστευον εἰς τὴν ἰσχὺν ἀναριθμητῶν μέσων πρὸς ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν. Λοιπὸν δὲν ὑπῆρχε πλέον κατ' αὐτοὺς Θεὸς, ὅστις ἦτο εἰς τὰς ἀνοήτους κεφαλὰς των εἰδὸς τι ἐκθροισθέντος καὶ λησμονηθέντος μονάρχου. Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν ἐζωγράφιζον ὡς κριτὴν αὐστηρότατον, — ἔτοιμον νὰ τιμωρήσῃ τοὺς μὴ προστρέγοντας εἰς τὴν μεσιτείαν τῆς Παρθένου καὶ τῶν ἀναριθμητῶν ἁγίων ἐκ τῶν ὁποίων ἕκαστος εἶχε τὰ ἴδια αὐτοῦ προνόμια καὶ προεφύλαττε π. χ. ὁ ἅγιος Χριστόφορος ἀπὸ παντός θανασίμου συμβάντος — ὁ ἅγιος Ρόκος ἀπὸ τῆς πανώλους — ἡ ἅγια Ἀπολλίνη ἀπὸ τῆς ὀδονταλγίας κτλ. κτλ. — Ἄλλ' οὗτοι οἱ ὑποχρεωτικοὶ μεσίται μεταξὺ ἀνθρώπου καὶ Θεοῦ δὲν παρεχώρουν τὸ ἀποτελεσματικὸν τῶν πρὸς αὐτοὺς παρακλήσεων των εἰμὴ μόνον ὅταν οἱ ἀμαθεῖς ὑπετάσσοντο εὐκόλως εἰς τοὺς κανόνας οὗς τοῖς ἐπέ-

βαλλον οἱ ἱερεῖς:—οἱ κανόνες οὗτοι συνίσταντο εἰς προσευχὰς ἀναριθμητῶν, εἰς πολυάρθμα ἀναθήματα διὰ τὰ μοναστήρια καὶ τὰς ἐκκλησίας, εἰς σκληραγωγίας, εἰς παρατεινομένας νηστείας—αὐτοθελήτους μαστιγώσεις, ταξείδια πρὸς προσκύνησιν ἱεροῦ τινος τόπου, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον λίαν ἀπομακρυσμένου, ἢ πρὸς λατρείαν θαυματουργῶν λειψάνων ἁγίου τινός, συνισταμένων εἰς ὅστ'α, βραχίονας, πόδας, τρίχας κεφαλῆς φημιζομένου τινὸς ἁγίου, εἰς τεμάχια τῆς Κιβωτοῦ τοῦ Νῶε ἢ τῆς φάτνης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς περὰ τῆς πτέρυγος τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, εἰς τὴν ἀναπνοὴν τοῦ Ἁγίου Ἰωσήφ ἢ ὁ Νικόδημος ἐφύλαξεν εἰς τὸ χειρόκτιόν του(!), εἰς γάλα ἢ τρίχας τῆς Παρθένου Μαρίας, εἰς βανίδα τοῦ ἰδρωτός τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς τὰ δάκρυα τοῦ Ἁγίου Πέτρου, εἰς τεμάχιον τῆς μαστιγῆς μεθ' ἧς ὁ Ἰησοῦς ἐδίωξε τοὺς πωλοῦντας ἐν τῷ ναῷ — ἐπὶ τέλους εἰς πολυάρθμα τεμάχια τοῦ ἀληθοῦς σταυροῦ καὶ τοῦ ἐξ ἀκανθῶν στεφάνου. Τὸ 1519 ὁ ἀριθμὸς τῶν ἁγίων λειψάνων, τὰ ὅποια ὁ ἐκλέκτωρ τῆς Σαξωνίας συνήγαγε διὰ μεγάλης δαπάνης εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ φρουρίου τοῦ Wittenberg, συναποστούτο ἐκ 19000 ἀντικειμένων, προσέτι, ὡς συμπλήρωμα τούτων ὅλων τῶν μετανοιῶν, αἱ δυστυχεῖς ψυχαὶ εἶχον ἐνώπιόν των τὸν μακρὸν καὶ κοπιαστικὸν ἐξίλασμόν τοῦ καθαρτηρίου. Ἐν τούτοις πληρόνων τις ἠδύνατο ἢ νὰ τῷ τελέσωσιν ἰδίαν του λειτουργίαν καὶ οὕτω νὰ ἀπαλλαγθῆ τῶν ἀμαρτημάτων του, ἢ νὰ ἀγοράσῃ συγχωρηγάρτιον τὸ ὁποῖον αἰωνίως τῷ ἐξησφάλιζε τὴν ἐλευθέρην εἴσοδον εἰς τὸν οὐρανόν. Ἐλέγετο ὅτι ἐπειδὴ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, οἱ ἀπόστολοι του καὶ οἱ ἅγιοι εἶχον πράξει καλὰ ἔργα πλείοτερα τῶν ἀπαιτουμένων ἵνα κερδίσωσι τὴν αἰώνιον ζωὴν, τὸ περισσεῖον τῶν προτερημάτων των (ἢ ὡς τὰ ὀνομάζουσι «ἔργα ἐπίσκατα») ἐσχημάτιζε θησαυρὸν τοῦ ὁποίου ὁ Πάπας ἦτο ὁ διανομεὺς, καὶ ὁ ὁποῖος ἦτο δυνατὸν νὰ χρησιμεύῃ ὑπὸ ὄρους τινὰς, ὅχι ὅμως καὶ δωρεάν, εἰς τὸ πνευματικὸν ἀγαθὸν τῆς ἀνθρωπότητας. Ἵπῆρχον συγχωροχάρτια διαφόρων τιμῶν, τῶν ὁποίων ὅπως διευκολύνωσι τὴν κυκλοφορίαν καὶ μεταξὺ τοῦ ὄχλου, ὑπῆρ-

ἐπειδὴ πολλές ὑποθέσεις εἶχον διεξαγάγει ὁμοῦ. ἤξευρεν ὅτι ἡ μετὰ τοῦ κονικλοτρόφου συγγένεια ἦτο προσποίηση, καὶ δὲν ἐδυσκολεύθη νὰ μαντεύσῃ τὸ αἷτιον τῶν ἐπισκέψεων του.

— Ὄχι, ὄχι, εἶπε καθ' ἑαυτὸν, εἶπα ὅτι ὁ ἀνόητος θὰ κρεμασθῇ. Πρέπει νὰ προσέχω νὰ μὴ δραπετεύσῃ! εὐτυχῶς δύναμαι. Αὐτὸς νὰ δραπετεύσῃ! ἂς νὰ μὴ! Ὅτ' τὸν μαθῶ ἐγὼ τί θὰ εἶπῃ νὰ μὲ ὑβρίζῃ κανεὶς.

Ἐπῆρχε καὶ ἄλλος λόγος· ἡ δραπέτευσις τοῦ Σιδελερ θὰ ἐπέφερεν ἀπώλειαν δέκα γινεῶν εἰς τὸν φίλον του, τὸν δῆμιον. Καὶ πολὺ ἐνδιεφέρετο διὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἀξιαγαπήτου Μάτ Κόλς.

Τὴν νύκτα ἐκείνην ὁ κονικλοτρόφος ἐνησχολήθη, ὡς τὴν προτερσίαν, εἰς τὸ νὰ ῥινίσῃ τὸ κλειθρον τῆς θύρας του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ V.

Ὁ διοικητὴς τῆς Νευγάτης ἔκαμε τὴν συνήθη περιπολίαν του, καὶ τὰ πάντα ἦσαν ἥσυχα ἐν τῇ εἰρακτῇ, ὅταν ὁ Βίλλ Σιδελερ, ὅστις εἶχε τελειώσει τὸ ῥίνισμα τοῦ κλειθρου, ὠλισθήσῃ γυμνόπους κατὰ μῆκος τοῦ διαδρόμου, τοῦ ὁποίου ἡ θύρα ἦτο στερεῶς μεμολησμένη.

Μετὰ πολλὰς ματαιὰς προσπαθείας, ὁ ληστὴς κατώρθωσε νὰ ὑψωθῇ μέχρι τῆς κιγκλιωτῆς ὁπῆς ἐξ ἧς ἔπρεπεν ἀναγκαιῶς νὰ διέλθῃ διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν αὐλήν.

Εὐτυχῶς δι' αὐτὸν, ἡ σκιωρία, εἶχεν ἤδη καταφάγει τὰς σιδεράς ῥάβδους, καὶ ὀλίγον μόνον χρόνον ἐδαπάνησε διὰ νὰ τὰς ῥινίσῃ.

Ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους τῆς θύρας ἴσατο ἀνθρωπὸς τις μὲ τὸ οὐδ' προσκεκολλημένον εἰς τὸ κλειθρον, ἀκούων ἀπλήστως τὸν ἐλάχιστον θόρυβον. Προσθᾶλλοντες τὰς σιδεράς ῥάβδους ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν του οἱ ὄξεις ὀδόντες τῆς ῥίνης παρήγον εἶδος τι ὑποκώφου συρίγματος, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ ἀκροῦμενος ἀπεκρινετο διὰ κωγμοῦ ἐπίσης ὑποκώφου.

Εἶναι ἀνάγκη νὰ εἰπωμεν ὅτι δὲν ἦτο ἄλλος εἰμὴ ὁ Μικ ἀγρυπνῶν ὡς ἰχνηλάτης κύων;

— ῥίνιζε, ῥίνιζε! ἐψιθύριζε· δὲν θὰ μὲ διαφύγῃς!... Ὅτ' ἦναι περίεργον νὰ

τὸν ἰδῇ κανεὶς εἰς τὰ μάτια ὅταν μάθῃ ποῖος εἶμαι! Ἀλλὰ δὲν θέλω ἀκόμη νὰ τὸν συλλάβω... Εἰς τὴν στιγμὴν τῆς δραπετεύσεως, ὅταν ἡ καρδία του κτυπήσῃ ἀπὸ ἐλπίδα, τότε εἶμαι παρὼν.

Ἐπῆρχε διαβολικὴ λεπτότης εἰς τὸν συλλογισμόν τοῦ γέροντος. Ἡ μεμονωμένη ὑπαρξίς του ἀνέπτυξε τὸ πνεῦμά του ἐπὶ τὸ φιλοσοφικώτερον καὶ τῷ παρέσχεν αἰσθήματα ποιητικά.

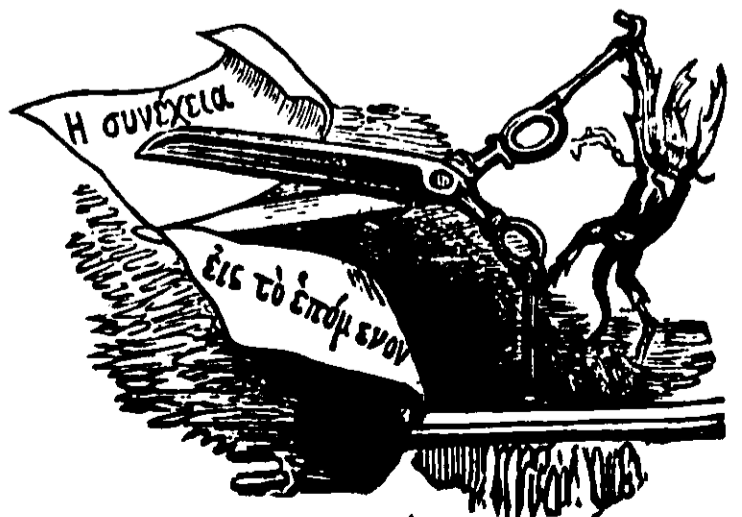
Ἐξαγαγὼν ἐκ τοῦ θυλακίου του πιστόλιον διὰ νὰ ἰδῇ ἐὰν τὸ ἐναυσμα ἦτο ἐν καλῇ καταστάσει, ὁ Μικ ἐμακρύνθη ἀψοφητῇ, διέσχισε τὴν αὐλήν καὶ ἤλθεν εἰς γωνίαν τινὰ σχηματιζομένην ὑπὸ τοῦ τοίχου τῆς αἰθούσης καὶ τοῦ τοίχου τῆς φυλακῆς. Ἡ σελήνη ἐφώτιζε τὸσον τὸ ἔδαφος ὅσπερ οὔτε μὴς δὲν ἠδύνατο νὰ διαβῇ χωρὶς νὰ τὸν ἰδῇ, ἐνῶ ἡ πυκνὴ σκιά τοῦ μέρους εἰς τὸ ὁποῖον ἴστατο τὸν ἐπροφύλαττεν ἀπὸ πάντα ὀφθαλμῶν.

Ἐνῶ ἦτο συμμαζευμένος εἰς τὴν γωνίαν ἐκείνην, ὡς τίγρις περιμένουσα τὴν στιγμὴν νὰ ὀρμήσῃ, τὸ ὥρολόγιον τῆς γειτονικῆς ἐκκλησίης ἐσήμανε τρία τέταρτα μετὰ τὸ μεσονύκτιον.

Μετ' ὀλίγα λεπτά, ὁ κονικλοτρόφος διέσχισε τὴν αὐλήν διευθυνόμενος πρὸς τὸν τοῖχον. Εἶχε κρεμάσει τὰ σανδάλια εἰς τὸν λαιμὸν δι' ἐνὸς μανδηλίου συνεστραμμένου ἐν εἴδει σχοινίου.

— Ἀπορῶ, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ Μικ, πῶς σκοπεύει νὰ ἀναβῇ, τὸν τοῖχον. Ὁ ἀνόητος φαντάζεται ἄρα γε ὅτι εἰμπορεῖ νὰ πετάξῃ ἀπ' ἐπάνω; Τί κάμνει τώρα;... Ἴδὼν προτεύχεται εἶναι πολὺ γρήγορα!

Ὁ ληστὴς εἶχε κάμψῃ τὸ γόνυ διὰ νὰ φορέσῃ τὰ σανδάλια του. Ἐκ τούτου ἡ παρεξήγησις τοῦ κεκρυμμένου μάρτυρος τῶν πράξεων του.

ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ.

Τὸ ἡμέτερον περιοδικόν, διατρέχον τὸ τέταρτον ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς του ἔτος, σκοπὸν ἔχει νὰ διδάσκη τέρπον. Δι' ἄρθρων ποικίλων, ἱστορικῶν, φυσικῶν, βιογραφικῶν κτλ. μεμιγμένων μετὰ διηγημάτων καὶ μυθιστορημάτων ἀναπαυόντων τρόπον τινὰ τὸν ἀναγνώστην ἀπὸ τὰ σπουδαῖα ἀναγνώσματα, προσπαθεῖ νὰ διαδώσῃ γνώσεις ποικίλας καὶ ὠφελίμους εἰς πάντα Ἕλληνα καὶ εἰς αὐτὸν τὸν πτωχότερον ἕνεκα τοῦ εὐνοῦ τῆς τιμῆς.

Ἐκ διαλειμμάτων κοσμεῖται δι' εἰκόνων ὠραίων ἐπεξηρουσῶν τὰ διάφορα ἄρθρα.

Ἡ «Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη», ἐκδίδεται κατὰ δεκαπενθήμερον εἰς φυλλάδιον ἐκ 16 μεγάλων σελίδων.

Τιμὴ ἑτησίας συνδρομῆς μετὰ τοῦ ἀναποσπάστου παραρτήματος (ἐπίσης ἐκ 16 σελίδων, μικροτέρου σχήματος, συγκειμένου) εἶναι δραχμαὶ μὲν δέκα διὰ τὸ ἐσωτερικόν, φράγκα δὲ δεκαἕξ διὰ τὴν Τουρκίαν καὶ Αἴγυπτον.

Εἰς τοὺς ἤδη ἐγγραφομένους συνδρομητὰς καὶ προκαταβάλλοντας τὴν συνδρομὴν των δίδονται ΔΩΡΕΑΝ οἱ κατὰ τὸ τρίτον ἔτος ἐκδοθέντες 19 ἀριθμοὶ τοῦ παραρτήματος «Ὁ Υἱὸς τοῦ Διαβόλου» ὑπὸ Παύλου Φεβάλ.

Αἰτήσεις μὴ συνοδεύομεναι μὲ τὸ ἀντίτιμον τῆς συνδρομῆς δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν.

Α. ΣΚΑΛΙΔΗΣ.